

Datum predložitve:
20.1.1012

Projekt
OBOGATENO UČENJE TUJIH JEZIKOV

RAZVOJNA NALOGA ZA DECEMBER 2011: **Strokovna ekskurzija kot kroskurikularna medkulturna dejavnost**

Nosilci: KTJ in TU
Srednja trgovska šola Ljubljana
Partnerska šola

Povzetek (ZŠ)

Šola načrtuje strokovno ekskurzijo z naslovom Slovenija, moj (drugi) dom / Slovenija za imigrante. Namenjena je vsem letnikom programa trgovcev.

V tednu pred ekskurzijo bodo učitelji z ekskurzijo povezanim dejavnostim namenili 9 ur, dijaki pa 6 ur. Dejavnosti med ekskurzijo bodo tako za učitelje kot za dijake trajale 10 ur od 8.00 do 18.00, dan po vrnitvi pa bodo učitelji z ekskurzijo povezanim dejavnostim namenili še 9 ur, dijaki pa 6 ur.

Kurikularno povezavo so učitelji opredelili kot večpredmetno celovito/kroskurikularno, kombinirano in vodoravno/horizontalno.

Pri izvedbi strokovne ekskurzije bodo sodelovali tuji jezik, slovenščina, geografija ter materni jezik, njihova vloga pa ni jasno opredeljena.

Skupni splošni cilj ekskurzije predstavlja spoznavanje delov Slovenije, predvsem območij, kjer je dvojezičnost ali celo večjezičnost običajna, torej obmejnih in narodnostno ter kulturno mešanih območij: Belo Krajino z Metliko in Črnomljem (prva možnost za enodnevno ekskurzijo - večina dijakov govori srbsko hrvaško ali bošnjaško), Primorsko z Istro in obalnimi mesti, Prekmurje in Mursko Soboto, Koroško (nekateri dijaki imigranti so se v predhodnem šolanju učili nemško), lahko pa obišejo tudi druge kraje (na primer na Tromeji) in se cilji delno prilagodijo. Dijaki, ki so rojeni v Sloveniji, sošolcem pomagajo pri sporazumevanju v slovenščini, jih vodijo po krajih, ki jih poznajo, z njimi delijo svoje izkušnje iz teh krajev. Dijaki spoznajo pomen obmejnih krajev in večjezičnosti za Slovenijo. Dijaki spoznajo osnovne geografske pojme v slovenskem in angleškem jeziku, vsak dijak imigrant doda še prevod v svojem maternem jeziku. Dijaki opazujejo način življenja v krajih, ki jih obišejo; dijaki imigranti primerjajo življenje v teh krajih z življenjem v krajih, od koder so doma, tako razvijajo medkulturno zmožnost. Dijaki spremljajo in ugotavljajo pojavnost večjezičnosti pri prebivalcih; ugotavljajo tudi narodnost. Dijaki se seznanijo z literarno obliko poročila oz. reportaže in foto reportaže ter pisno ali ustno poročajo o ekskurziji. Dijaki spoznajo položaj slovenskega jezika in jezikovno politiko v Republiki Sloveniji, s poudarkom na posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti. Dijaki se seznanijo z dvojezičnim modelom poučevanja na dvojezični srednji šoli v Lendavi. Dijaki se seznanijo z dvojezičnim poslovanjem na narodno mešanem območju v Prekmurju. Pričakovani skupni učni rezultati niso navedeni, dijaki pa bodo dokazila za učne rezultate pridobili tako, da bodo pripravili zemljevide Slovenije, kamor bodo umestili obiskane kraje, ustvarili seznam osnovnih geografskih pojmov ter ga s pomočjo profesorice geografije dopolnili, izdelali večjezične slikovne slovarje teh pojmov, izpolnili anketo o opažanjih na poti, izdelali 'popotni dnevnik' iz zabeležk in fotografij, sestavili vprašalnik o jezikih in narodnostih za prebivalce obravnavanih krajev, pripravili kratka poročila o izletu v več jezikih (slovensko, angleško, materni jezik - dijaki imigranti) za šolski časopis ter odprli fotografsko razstavo v angleščini ter drugih jezikih.

1 TEMELJNI PODATKI O STROKOVNI EKSKURZIJI KOT (KROS)KURIKULARNI POVEZAVI

Ime/Naslov ekskurzije:	Slovenija, moj (drugi) dom / Slovenija za imigrante								
Nosilec/Koordinator*	Pomočnica ravnateljja								
Razred(i)/Letnik(i)	Vsi letniki programa trgovec								
Oddelek/Oddelki*									
Čas/Trajanje (začetek in konec dejavnosti + število ur)	Dejavnosti pred ekskurzijo			Dejavnosti na ekskurziji			Dejavnosti po ekskurziji		
	<i>Zač.</i>	<i>Kon.</i>	<i>Št. ur</i>	<i>Zač.</i>	<i>Kon.</i>	<i>Št. ur</i>	<i>Zač.</i>	<i>Kon.</i>	<i>Št. ur</i>
Za učitelje	Ves teden pred ekskurzijo	Dan pred odhodom	9	8h	18h	10	Dan po vrnitvi	En teden po vrnitvi	9
Za dijake	<i>Zač.</i> Kot učitelji	<i>Kon.</i>	<i>Št. ur</i> 6	<i>Zač.</i> 8h	<i>Kon.</i> 18h	<i>Št. ur</i> 10	<i>Zač.</i> Kot učitelji	<i>Kon.</i>	<i>Št. ur</i> 6

Oznaka kurikularne povezave (Izberite in označite z ✓):

☐	ENOPREDMETNA	☒	VEČPREDMETNA	☐	
☐	Delna/Parcialna	☒	Celovita/Kroskurikularna	☐	
☐	Raznopredmetna/Multidisciplinarna	☐	Medpredmetna/Interdisciplinarna	☒	Kombinirana
☐	Navpična/Vertikalna	☒	Vodoravna/Horizontalna	☐	

Sodelujoči predmeti (seznam in vloga: nosilna N, poudarjena Pou, podporna Pod) Navedite predmete in obkrožite ustrezno vlogo.	Predmet 1. tuji jezik N 2. slovenščina N 3. geografija N 4. (materni jezik – glej opombe) N		Vloga Pou - Pou Pod Pou Pod Pou N	
Sodelujoči učitelji* (poimenski seznam po predm.)	Nataša Korošec – angleščina Demara Ivanič - angleščina Magda Horvath – slovenščina Irena Žižek Trojer - geografija Mentorji prostovoljci - materni jeziki			

2 UČNI CILJI IN PRIČAKOVANI UČNI REZULTATI

2.1 Skupni učni cilji in pričakovani učni rezultati

Skupni učni cilj(i)	Dijaki spoznajo dele Slovenije, predvsem območja, kjer je dvojezičnost ali celo večjezičnost običajna, torej obmejna in narodnostno ter kulturno mešana območja: - Belo Krajino z Metliko in Črnomljem (prva možnost za enodnevno ekskurzijo - večina dijakov govori srbsko hrvaško ali bošnjaško); - Primorsko z Istro in obalnimi mesti; - Prekmurje in Mursko Soboto ; - Koroško (nekateri dijaki imigranti so se v predhodnem šolanju učili nemško); - Lahko pa obiščejo tudi druge kraje (na primer na Tromeji) in se cilji delno prilagodijo. Dijaki, ki so rojeni v Sloveniji, sošolcem pomagajo pri sporazumevanju v slovenščini, jih vodijo po krajih, ki jih poznajo, z njimi delijo svoje izkušnje iz teh krajev Dijaki spoznajo pomen obmejnih krajev in večjezičnosti za Slovenijo. Dijaki spoznajo osnovne geografske pojme v slovenskem in angleškem jeziku, vsak dijak imigrant doda še prevod v svojem maternem jeziku. Dijaki opazujejo način življenja v krajih, ki jih obiščejo; dijaki imigranti primerjajo življenje v teh krajih z življenjem v krajih, od koder so doma, tako razvijajo medkulturno zmožnost. Dijaki spremljajo in ugotavljajo pojavnost večjezičnosti pri prebivalcih; ugotavljajo tudi narodnost. Dijaki se seznani z literarno obliko poročila oz. reportaže in foto reportaže ter pisno ali ustno poročajo o ekskurziji Dijaki spoznajo položaj slovenskega jezika in jezikovno politiko v Republiki Sloveniji, s poudarkom na posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti Dijaki se seznani z dvojezičnim modelom poučevanja na dvojezični srednji šoli v Lendavi Dijaki se seznani z dvojezičnim poslovanjem na narodno mešanem območju v Prekmurju.
Pričakovani skupni učni rezultat(i) • Dokazila za učne rezultate	Učenci/Dijaki bodo to dokazali tako, da bodo: - pripravili zemljevide Slovenije, kamor bodo umestili obiskane kraje; - ustvarili seznam osnovnih geografskih pojmov ter ga s pomočjo profesorice geografije dopolnili; - izdelali večjezične slikovne slovarje teh pojmov; - izpolnili anketo o opažanjih na poti; - izdelali 'popotni dnevnik' iz zabelek in fotografij; - sestavili vprašalnik o jezikih in narodnostih za prebivalce obravnavanih krajev; - pripravili kratka poročila o izletu v več jezikih (slovensko, angleško, materni jezik - dijaki imigranti) za šolski časopis; - odprli fotografsko razstavo v angleščini ter drugih jezikih.

2.2 Cilji in pričakovani učni rezultati po predmetih

Predmet-i	Cilj/-i (splošni in/oz. operativni)	Pričakovani učni rezultat(i) in dokazila
1. angleščina	Dijaki spoznajo pomen večjezičnosti v Sloveniji. Dijaki spoznajo izraze za osnovne geografske pojme ter geografske in kulturne znamenitosti. Znajo ustno opisati potek poti v preteklem času ter predstaviti obiskane kraje v sedanjiku. Napišejo poročilo o ekskurziji.	Večjezični (an-slo-...) slikovni slovar, možnost različnih oblik: ➤ miselni vzorec, ➤ angleško-slovenski zemljevid, ➤ strip. Pripravimo 'knjižno polico' za najlepše primerke slovarjev ali pa kar za vse. Pisno in ustno poročilo ter tekmovanje za najbolj domiselno oblikovanje in vsebino.
2. slovenščina	Dijaki spoznajo posebne pravice italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji. Dijaki spoznajo model dvojezičnega poučevanja. Dijaki v praksi spoznajo dvojezični način poslovanja, prodajanja. Dijaki pripravijo poročilo o ekskurziji ter pripravijo povzetek v angleščini (lahko tudi obratno)	V ustavi poiščejo ustrezne člene, ki urejajo položaj manjšin v RS in jih primerjajo z ustavo svoje domovine, ki ureja položaj jezika. Dijaki predstavijo način dvojezičnega poučevanja v svoji matični domovini. Dijaki pripravijo dvojezični strokovni slovar s svojega poklicnega področja – možno je vključiti tudi angleške izraze. Dijaki pripravijo dvojezične obrazce poslovanja (npr. dobavnico, različna potrdila). Pripravijo govorni nastop na izbrano temo, na primer dvojezično označevanje izdelkov, predstavijo dvojezične obrazce, ki jih uporabljajo v trgovini; napišejo poročilo o ekskurziji.
3. geografija	Dijaki umestijo Slovenijo v Evropski prostor. Spoznajo obmejne pokrajine in tip pokrajin ter narodnostno mešano sestavo. Usvojijo uporabo kart in zemljevidov ter se naučijo orientirati po straneh neba. Osnovne geografske pojme spoznajo v slovenskem in tudi v angleškem jeziku.	Dijaki praktično prikažejo uporabo različnih zemljevidov in kart – pouadarek. Dijaki pripravijo kratke povzetke terenskih zapisov v slovenščini in angleščini.

3 IZVEDBENI NAČRT ekskurzije

3.1 Dejavnosti pred ekskurzijo

Predmet-i	Dejavnosti pred ekskurzijo (Priprava na ekskurzijo)		
1. angleščina	Dejavnosti dijakov Možganska nevihta na temo geografija – progresivno podvajanje in izmenjava informacij. Miselni vzorci – tuji jeziki v Sloveniji. Dijaki s pomočjo spletnih prevajalnikov pripravijo osnutke dvojezičnih ali večjezičnih slikovnih slovarjev.	Dejavnosti SU SU predstavi skupne cilje ekskurzije ter cilje pri angleščini ter pričakovane dosežke. Poda navodila za dejavnosti na sami ekskurziji. Predstavi tudi okvirna pravila za izdelavo slovarjev, poročil, razstave po ekskurziji.	Dejavnosti TU Pomaga skupini dijakov imigrantov pri pripravi na ekskurzijo. Pripravi 'picture file' za geografske pojme.
2. slovenščina	Dejavnosti učencev Pripravijo vprašalnik o večjezičnosti za prebivalce. S pomočjo interneta poiščejo dvojezična območja in napišejo značilnosti le-teh. Poiščejo različne obrazce poslovanja v slovenskem jeziku.	Dejavnosti SU Predstavi dvojezična območja, rabo dvojezičnosti in poseben položaj narodnih manjšin. Poda navodila za pripravo govornih nastopov in pisnih poročil. Predstavi okvirna pravila izpolnjevanja dvojezičnih obrazcev.	Dejavnosti TU
3. geografija	Dejavnosti učencev Dijaki umestijo Slovenijo na zemljevidu Evrope, določijo sosednje države, ter orientirajo karto (S, J, V, Z,). Identificirajo občine v katerih živijo narodnostne manjšine (označijo na karti občin, ter pobarvajo). Naučijo se uporabiti fizične karte, označijo kraje, kjer živijo pripadniki manjšin ter mesta kjer so dvojezične šole ter s pomočjo karte ponovijo osnovne geografske pojme ter zanje poiščejo angleške besede. S pomočjo SURS ugotovijo trend naraščanja ali upadanja števila pripadnikov manjšin.	Dejavnosti SU Učitelj pripravi gradiva, usmerja delo. Vodi dijake pri uporabi virov ter kart. Spodbuja dijake imigrante, da na zemljevidu Evrope umestijo svoje dežele ter primerjajo pokrajine v Sloveniji s pokrajinami v matičnih deželah pri raziskavi.	Dejavnosti TU Sodeluje pri iskanju angleških prevodov za geografske pojme.

3.2 Dejavnosti na ekskurziji

Program/Itinerarij	Potek ekskurzije (tj. program, itinerarij) in dejavnosti na ekskurziji: Odhod ob 8h iz Ljubljane Dijaki obišejo eno od naslednjih destinacij: - Belo Krajino z Metliko in Črnomljem (prva možnost za enodnevno ekskurzijo - večina dijakov govori srbsko hrvaško ali bošnjaško) - Primorsko z Istro in obalnimi mesti, - Prekmurje in Mursko Soboto - Koroško (nekateri dijaki imigranti so se v predhodnem šolanju učili nemško). - Lahko pa obišejo tudi druge kraje (na primer na Tromeji) in se cilji delno prilagodijo Tam obišejo mestni muzej, večjezično šolo, kjer imajo krajšo predstavitev, ter si ogledajo turistične znamenitosti Spotoma poskušajo opraviti nekaj intervjujev z zaposlenimi v muzeju, z dijaki in učitelji na šoli, ter z mimoidočimi.		
1. angleščina	Dejavnosti dijakov Opazovanje krajev in ljudi. Beleženje vsakdanjih stvari ter posebnosti, uporaba žepnih slovarjev, fotografiranje. Dijaki so pozorni na uporabo različnih jezikov, predvsem angleščine.	Dejavnosti SU Spremlja dejavnosti dijakov, svetuje, vodi, opozarja na pojme, ki so jih dijaki spoznali pri pripravi na ekskurzijo.	Dejavnosti TU Izbira in zbira brošure v angleščini. Pripravi fotografske in video posnetke 'on the spot'. Intervjuje dijake in posname dijake, ki v angleščini poročajo o dogodkih na ekskurziji ter o tem kaj so se novega naučili .
2. slovenščina	Dejavnosti učencev Dijaki zapišejo krajevne in ulične oznake, napise na trgovinah in lokalih, zabeležijo imena podjetij. Poiščejo dvojezične obrazce v trgovinah in pripravijo krajši intervju z zaposlenimi v trgovini.	Dejavnosti SU Spremlja dejavnosti dijakov, svetuje, vodi, opozarja na pojme, ki so jih dijaki spoznali pri pripravi na ekskurzijo.	Dejavnosti TU

3. geografija	<i>Dejavnosti učencev</i>	<i>Dejavnosti SU</i>	<i>Dejavnosti TU</i>
	Dijaki s pomočjo zemljevida/ karte določijo strani neba za orientacijo o poti. Na karti sproti označujejo kraje, mimo katerih potujejo. Označijo turistične zanimivosti, reke, gore (vse pojme zapišejo tudi v angleščini). Opazujejo pokrajino in določijo tip pokrajine. Opazujejo in zapišejo dvojezične zapise. Dijaki imigranti primerjajo pokrajine in način življenja v Sloveniji in v matici.		

3.3 Dejavnosti po ekskurziji

Predmeti	Dejavnosti po ekskurziji		
1. angleščina	<i>Dejavnosti učencev</i>	<i>Dejavnosti SU</i>	<i>Dejavnosti TU</i>
	Delo v skupinah- učne postaje - learning stations – dijaki izberejo pri kateri aktivnosti želijo sodelovati: 1. Dijaki dopolnijo in oblikujejo svoje osebne slovarčke geografskih pojmov. 2. Dijaki pripravijo poročilo s poti v angleščini (za šolski časopis). 3. Dijaki pripravijo foto razstavo s poudarkom na geografskih značilnostih pokrajine ter na medkulturnih povezav ter z večjezičnimi komentarji. 1. Večjezični (an-slo-...) slikovni slovar ima možnost različnih oblik: - miselni vzorec, - angleško-slovenski zemljevid - strip - ... Pripravimo 'knjižno polico' za najlepše primerke slovarjev ali pa kar za vse.	Pripavi 'učne postaje': vzorčke izdelanih slovarjev z raznih področij, predvsem s področja geografije vzorčna poročila, ter nekaj komentarjev fotografij v angleščini. SU poda navodila za izdelavo slovarjev, poročil ter razstave, opiše različne možnosti ter predstavi nekaj vzorcev. SU dijake imigrante spodbuja, da v poročilo vključijo primerjavo s svojo matično domovino.	Pomaga pri pripravi učnih postaj, ter dijakom imigrantom pomaga pripraviti izdelek po njihovi izbiri ter svetuje ustrezno obliko. Lektorira izdelke v angleščini – članke, predstavitev, poročila, komentarje za razstavo.

2. Pisno in ustno poročilo – pripravimo tekmovanje za najbolj domiselno oblikovanje in vsebino, poudarimo večjezičnost in medkulturno noto:
- Poročilo lahko dijak npr. napiše od konca proti začetku,
 - Lahko piše v mešanici dveh ali več jezikov (npr. ena beseda angleška ena slovenska),
 - Lahko kombinira risano in pisano sporočilo,
 - Lahko odigra v stilu Vaj v slogu,
 - Pantomima (dijaki imigranti),
 - Flash cards (dijaki imigranti),
 - 'Lip reading' poročilo za dijake z motnjami v slušnem razumevanju,
 - Poročilo lahko ima obliko umetniške slike,
 - Poslušanje poročila z zaprtimi očmi, z zvočnimi učinki,
 - Možno je poročati v obliki rapa,
 - Možni so skeči po resničnih dogodkih,
 - Možno je posneti filmček,
 - Dijak lahko predstavi ekskurzijo v obliki dnevniških zapiskov.

Kriterij: 3D
Poročilo je
Duhovito...5 točk
Domiselno...5 točk
Doživeto... 5 točk
+ poudarjena medkulturnost in večjezičnost... 5 točk
Skupaj...20 točk

Ocenjujejo dijaki drug drugega.
Na koncu dobijo nagrade vsi, ki so poročilo pripravili.

	3. Fotografska razstava v angleščini, lahko s slovenskimi prevodi, ter prevodi v jezike dijakov imigrantov. <u>Nagrada za najbolj šaljiv komentar v duhu medkulturnosti in večjezičnosti.</u>		
2. slovenščina	<i>Dejavnosti dijakov</i> Analiza vprašalnikov, priprava kratkih poročil o večjezičnosti. Okrogla miza: večjezičnost v Beli Krajini, v Prekmurju, na Primorskem ali na Koroškem. Dijaki pripravijo razstavo o zanimivih dvojezičnih napisih na trgovinah, lokalih, v šolah, vključijo dvojezične napise na tablah za kraje. Pogovor s poslancem madžarske narodne skupnosti o položaju narodnih manjšin, jezikovni politiki, zgodovinskih okoliščinah.	<i>Dejavnosti SU</i> Vodi okroglo mizo ali določi voditelja ter sodeluje in pomaga moderirati. Usmerja in svetuje dijakom pri pripravi razstave. Pripravi dijake na nastop in jih usmerja pri komuniciranju.	<i>Dejavnosti TU</i>
3. geografija	<i>Dejavnosti dijakov</i> Dijaki ponovijo in uredijo terenske zapise. Na fizični karti po spominu imenujejo reke, večje kraje, mimo katerih so potovali. Orientirajo karto, vpišejo sosednje države, označijo kraje bivanja manjšin ter vrsto pokrajine. Napišejo kratek povzetek terenskih zapisov v slovenščini in v angleščini, dijaki imigranti pa lahko tudi v maternem jeziku, za šolski časopis.	<i>Dejavnosti SU</i> Pomaga dijakom, svetuje, vodi ter usmerja pri delu.	<i>Dejavnosti TU</i> TU pomaga pri lektoriranju angleških zapiskov

4 OPOMBE IN KOMENTARJI

1. Materni jezik nastopa analogno slovenskemu jeziku, ker pa ne želimo dijakov imigrantov dodatno obremenjevati s še več dela, so te aktivnosti prostovoljne ter zaupane mentorjem prostovoljcem, ki so lahko dijaki višjih letnikov ali naši bivši (že upokojeni učitelji) morda tudi zunanji sodelavci. Za sedaj je ta del prisoten v programu le kot osnutek.
2. Ekskurzija je namenoma 'nova', da se ujema s ciljem našega pilotskega podprojekta Angleščina za imigrante. Njen cilj je torej omogočiti dijakom imigrantom lažjo vključitev v slovenski šolski sistem ter premostitev primanjkljaja pri znanju angleščine ter jim približati življenje v Sloveniji.
3. Ker je ekskurzija šele 'na papirju', še nimamo povratnih informacij, in torej ne moremo vključiti še nobenih izboljšav. V dogovoru z vodstvom pa bi jo želeli izvesti v naslednjem šolskem letu.
4. Verzija, ki vam jo pošiljam še ni povsem dodelana zaradi pomanjkanja časa. V kratkem vam bom poslala izpopolnjeno in korigirano ter pregledano verzijo.

Pripravili in predložili:
Nataša Korošec, Demara Ivanič, Magda Horvath, Irena Žižek Trojer

Refleksija

Mnenje